

Secció Excursionista

La flora del salt i del rierol

Estudi de la distribució espacial de la flora d'una superfície higropètrica, el salt, i de la flora microscòpica del rierol que forma el cap de la riera del salt, durant el primer trimestre de 1979.

Situació i descripció del lloc de l'estudi

La paret del salt està localitzada a un 4,5 km de Castellvell del Camp en direcció nord-oest (41° 12' latitud nord, 4° 46' longitud est). És una paret natural vertical que dona lloc a un salt d'aigua. El desnivell total és d'aproximadament 34 m, i té una amplada aproximada de 6 m. La paret forma 7 esglaons més o menys horitzontals en els quals s'acumula aigua que dona lloc a petites basses i tolls de fondària i extensió variables depenent del règim de pluges.

La paret està orientada cap al sud i la seva amplada considerable fa que quan hi ha sol hi toqui pràcticament tot el dia. A causa d'això la lluminositat és molt gran.

El cabal de l'aigua que baixa per la paret és molt variable, depenent de l'estació de l'any i en últim terme del règim pluviomètric. A l'hivern, després de la temporada de pluges, el cabal és molt abundant i pot arribar a baixar d'ample a ample de la paret, corrent a gran velocitat. La resta de l'any el cabal minva molt, sobretot a l'estiu, quan la circulació d'aigua queda limi-

tada a la zona central.

A la paret, en alguns llocs l'aigua queda encaixonada en canals fets a la roca per ella mateixa, mentre que en altres zones baixa estenent-se de manera laminar per una ampla superfície rocosa.

Apart de les variacions de temporada, el cabal d'aigua pot ser regulat per l'ús que en fan en un mas de les rodalies, ja que agafen l'aigua una mica més amunt del salt, del curs del rierol que forma l'aigua abans d'arribar-hi. Al peu de la paret es forma un riuet que corre un centenar de metres i després s'escola o continua riera avall en època de pluges intenses. Aquest rierol constitueix el cap de la riera anomenada del Sovià, que desemboca a la riera de Maspujols, la qual va directament al mar.

El salt és un indret molt visitat per la gent i, a causa d'això, sobretot a la paret de baix, en els primers tolls i en el rierol, s'hi acumula molta brossa.

Objectius

S'estudia per una banda la distribució espacial d'espècies de la flora d'una de les superfícies higropètriques de la paret, i per l'altra les espècies de la flora microscòpica dels tolls que es formen en els esglaons de la paret i de l'aigua corrent del riuet que neix al seu peu.

S'intenta corroborar que els factors temps i espai tenen una incidència diferent en la distribució de les espècies de cada un dels dos tipus de comunitat. En la superfície higropètrica és d'esperar que es presenti una distribució molt acusada que variï amb l'espai (més o menys proximitat a l'aigua), però que sigui més o menys estable al llarg del temps, ja que a la paret les condicions ambientals, sobretot el règim d'aigua, varien molt poc, mentre que a les aigües corrents del rie-

rol la distribució és d'esperar que variï molt fortament en el temps a causa sobretot que el règim d'aigua és molt fluctuant al llarg de l'any.

Les observacions efectuades van ser les següents:

Superfície higropètrica

S'anomenen superfícies higropètriques les zones que es troben prop de fonts o rierols, per on circula una fina pel·lícula d'aigua o n'arriben els esquitxos. Són, doncs, zones de transició entre les parts submergides i les seques més allunyades al curs de l'aigua.

La superfície higropètrica que va ser estudiada està situada a uns 20 m del peu de la paret i a 1 m aproximadament del seu extrem dret, té una amplada d'uns 2,5 m i una alçada de 3,5 m. L'aigua hi baixa formant una làmina que s'estén per tot l'ample, però de manera que hi ha més circulació per la part central que per les vores (als extrems, ja no hi arriba gens d'aigua, només humitat). S'observa, doncs, un gradient d'humitat bastant acusat des del punt central fins als extrems.

Tenint en compte això, es va mirar la variació de les espècies que viuen sobre la paret, en relació a la més o menys gran proximitat a l'aigua.

El primer que s'observa és l'existència de dos tipus de zonació:

- Una zonació horitzontal des de la zona més pròxima a l'aigua fins a la zona més allunyada.

- Una zonació des de l'exterior (contacte amb l'atmosfera) fins a l'interior (contacte amb la roca), només en alguns punts de la paret.

Breus

Targes federatives

Es recomana a tots els associats que tinguin la llicència federativa per a l'assegurança.

La Secció no es fa responsable dels possibles danys sobrevinguts en la pràctica del muntanyisme a qui participi en les activitats sense disposar de la corresponent llicència federativa.

Tots els interessats en l'obtenció d'aquesta tarja poden passar per la Secretaria de la Secció per fer-ne efectiu l'import.

Us preguem que la demaneu el més aviat possible.

Actes per al mes de gener

Dijous dia 7

20.00 h. Sala d'actes. Projectió de diapositives *Pobles i camins*, a càrrec de Josep Mercadé.

Dijous dia 14

20.00 h. Sala d'actes. Projectió de diapositives *Hibernus*, a càrrec de Josep Enric Mas i Jordi Torrente.

Diumenge dia 17

Cicle d'excursions a les muntanyes de Ponent. III Excursió Valldarques. Itinerari: Sobre-roca, la Torre de la Vila, els Solans, Santa Maria de Remolins, Cal Sastre, Sant Romà, Sobre-roca.

Dijous dia 21

20.00 h. Sala d'actes. Projectió de diapositives *Carrerons*, a càrrec de Màrius Jordana.

Dijous dia 28

20.00 h. Sala d'actes. Projectió de diapositives *Polònia i comunitat de Taizé*, a càrrec de Núria Solé.